

NEVOI ȘI RECOMANDĂRI PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATEREA TRAFICULUI DE PERSOANE ȘI EXPLOATĂRII ÎN SISTEMUL DE PROTECȚIE A COPILULUI

Veriga lipsă:
capacitare pentru prevenirea exploatării
și traficului de persoane în rândul tinerilor vulnerabili

I. INTRODUCERE ȘI CONTEXT

În România, copiii și tinerii care cresc în sistemul de protecție reprezintă o categorie majoră cu risc de exploatare și trafic de persoane. Crescând fără îngrijire părintească, acești tineri devin adesea ținta rețelelor de trafic de persoane. Cei responsabili de protecția și educarea tinerilor se simt adesea copleșiți în prevenirea acestor situații, afectați de schimbările frecvente și lacunele sistemice, de corupția din sistemul de justiție care face dificilă destructurarea rețelelor de crimă organizată. În pregătirea de bază a psihologilor, educatorilor și asistenților sociali nu se pune suficient accent pe prevenirea violenței de gen prin adresarea cauzelor sale fundamentale. Aceste lacune combinate duc la o prevenire ineficace și fac ca România să reprezinte principala țară UE de proveniență a victimelor traficului de persoane în Marea Britanie.

Conform datelor publicate de Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), județul Sibiu se situa în 2022 între primele 5 din țară ca număr de victime înregistrate, iar în 2021, între primele 9, cu 15 victime identificate¹, dintre care 13 minore². Tinerii din centrele de plasament reprezintă o categorie special vulnerabilă, fiind lipsiți de grijă și susținere părintească și expuși unor riscuri multiple de exploatare.

În anul 2020 și 2021, Marea Britanie a fost principala țară de destinație pentru victimele cu cetățenie română traficate extern (atât prin exploatare sexuală, cât și prin exploatare prin muncă), cu un total de 75³, respectiv 51 de victime identificate, iar în anul 2022, situându-se printre primele trei destinații⁴.

În anul 2023⁵, interesul infracțional din sfera traficului de persoane a rămas

1 Raport anual privind evoluția traficului de persoane în anul 2021, p. 54, <https://anitp.mai.gov.ro/ro/docs/studii/Raport%20anual%202021.pdf>

2 Ibidem, p.13.

3 Raport Anual privind fenomenul traficului de persoane în anul 2020, p. 23, <https://anitp.mai.gov.ro/ro/docs/studii/Raport%20anual%202020.pdf>

4 Raport anual privind evoluția traficului de persoane în România în anul 2022, p. 18, <https://anitp.mai.gov.ro/ro/docs/studii/Raportul%20anual%20privind%20evoluția%20traficului%20de%20persoane%20în%202022.pdf>

5 Analiză succintă privind traficul de persoane în anul 2023- <https://anitp.mai.gov.ro/analiza-succinta-privind-traficul-de-persoane-in-anul-2023/>

orientat preponderent către exploatarea persoanelor de gen feminin, în special a celor minore. Datele statistice naționale oferă o pondere de 77% din victimele identificate, ca fiind de gen feminin, proporția minorelor (40%), depășind-o pe cea a femeilor adulte (37%). Pentru prima dată în ultimii 5 ani, se observă o scădere a numărului de minori cu vârste sub 14 ani traficați (-23%) și, în același timp, o creștere ușoară (+5,5%) a numărului de victime din categoria 14-17 ani, prin identificarea unui număr mai mare de minori de gen masculin. Categoria de vârstă 18-25 ani este cea mai numeroasă dintre victimele adulte de gen feminin, două treimi fiind tinere din această categorie. Un aspect semnificativ în crearea contextului de vulnerabilitate la traficare este situația familială a victimelor, aproape 1 din 5 victime provenind din centre de plasament, aflate în plasament familial sau în grija unor rude în momentul recrutării; în cazul victimelor minore, identificate în anul 2023, ponderea celor care se aflau în situațiile menționate a crescut de la 17% în 2022 la un procent de 22%. Principalele județe de proveniență pentru victimele traficului de persoane identificate în 2023 au fost: Bacău (39), Dolj (24), Brașov (23), București (21), Vrancea (21), Alba (20), Constanța (20), Sibiu (19) și Covasna (18). Destinațiile principale spre exploatare pentru persoanele originare din România, fiind Germania (41), Regatul Unit (33) și Italia (17). Traficul intern devine și mai problematic, ponderea acestuia menținând un trend ascendent de la 58% în 2022 la 72% în 2023. Dintre victimele exploatare pe teritoriul României, 64% au suferit exploatare în sfera celor de natură sexuală, inclusiv pornografie. Minorii au fost victimele predilecte ale exploatare în traficul intern (62%), 9 din 10 victime minore fiind identificate în traficul intern.

Vulnerabilitatea crescută a copiilor proveniți din familii dezorganizate sau cu un nivel socio-economic extrem de scăzut, a persoanelor refugiate din Ucraina, în special a femeilor, poate conduce la exploatarea acestora de către traficanți, în special în spațiul intern și cu precădere prin exploatare sexuală și pornografie.

Când vine vorba de prevenire, eforturile puse în practică de întregul sistem de protecție a copilului lasă încă mult de dorit. Grupul de lucru al ONU privind

discriminarea femeilor și fetelor, în vizita de țară⁶ efectuată în 2020 în România, și-a exprimat îngrijorarea cu privire la punerea în aplicare a normelor și principiilor existente și în special cu privire la ratele ridicate ale traficului de femei și fete; violența domestică și sexuală; căsătoria forțată; căsătorie timpurie; sarcinile la adolescență și abandonul școlar. Experții ONU își exprimau îngrijorarea cu privire la înțelegerea deficitară a egalității de gen și a importanței măsurilor menite să o susțină, inclusiv în directă legătură cu prevenirea și combaterea traficului de persoane, cum ar fi integrarea perspectivei de gen în urmărirea penală și în furnizarea de asistență specializată victimelor.

Disparitățile socio-economice, inclusiv accesul la resurse și servicii publice de calitate pentru grupurile dezavantajate, se regăsesc printre cauzele esențiale ale vulnerabilității la exploatare și trafic de persoane. Într-un raport din 2019 al instituției Avocatul Poporului⁷, se atrăgea atenția că accesul la educație și la sănătate rămân probleme majore legate de drepturile copilului în România, multe situații de încălcări avându-și rădăcinile în neîndeplinirea unor îndatoriri legale privind asigurarea unor servicii de calitate și a unor investiții corespunzătoare pe care legea le prevede în mod expres. Un exemplu major în acest sens este chiar subfinanțarea sectorului educației, care prin lege ar trebui să beneficieze de 6% din PIB, dar primește mult mai puțin.

În aceste condiții, pentru tinerii din sistemul de protecție - una dintre cea mai vulnerabilă categorie din România- sunt necesare programe educaționale și de sănătate suplimentare, care să urmărească în mod activ reducerea vulnerabilității lor la exploatare și trafic de persoane. Ținând cont de gravitatea fenomenului, care în loc să dea semne de redresare tinde să se adâncească, e important ca programele de prevenire să nu fie văzute doar ca parte a unor campanii ocazionale sau proiecte cu durată limitată, ci să fie integrate în modul în care sunt îngrijii copiii în sistem, adică să fie puse în practică chiar de cei care interacționează cel mai des cu acești tineri: educatori, psihopedagogi, îngrijitori,

⁶ Raportul vizitei de țară <https://socialcare.wales/resources-guidance>

⁷ Raport privind Drepturile Copilului în România în 2019, p. 12

asistenți sociali, psihologi, voluntari etc., care desfășoară activități educative în centrele de plasament.

De aceea, în cadrul proiectului „**Prevenirea eficace a exploatării și traficului de persoane în rândul tinerilor vulnerabili**”, finanțat de Ministerul de Interne din Marea Britanie, Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen - A.L.E.G., ca promotor de proiect, prin consultare cu autoritățile județene și cu alte ONG-uri active în domeniu, și-a propus să contribuie la formarea și întărirea unor practici de prevenire sănătoase, integrate în planurile de lucru ale DGASPC Sibiu și în activitatea de zi cu zi din centre și căsuțe de tip familial. La baza acestor intervenții ne-am dorit să stea o evaluare a nevoilor privind prevenirea exploatării și traficului de persoane,

care să implice principalii factori de interes județean (conducerea Consiliului Județean Sibiu și reprezentanți ai DGASPC Sibiu), angajați din centre, tineri care au făcut parte din sistemul de protecție.

Deși evaluarea nevoilor s-a realizat în județul Sibiu, considerăm că multe dintre situațiile observate nu sunt izolate, ci reprezintă provocări ale întregului sistem de protecția copilului. Prin urmare, credem că observațiile și recomandările din acest document pot fi utile și în alte județe din țară pentru specialiștii care lucrează cu tineri vulnerabili.

Documentul de față prezintă principalele recomandări din partea A.L.E.G. și a partenerilor săi: Asociația de Poveste, Asociația eLiberare și Barnardo's, cele patru organizații cumulând expertiză în domeniul egalității și prevenirii violenței de gen (A.L.E.G.⁸), în prevenirea și combaterea traficului de persoane, inclusiv elaborare de politici publice în domeniu (eLiberare⁹), experiență în derularea de activități educative în centrele de plasament (Asociația de Poveste¹⁰) și expertiză

8 www.aleg-romania.eu

9 www.eliberare.com/

10 www.asociatiadepoveste.ro/

privind reintegrarea socială a minorilor victime ale traficului de persoane în Marea Britanie (Barnardo's¹¹). Valorificarea expertizei ONGurilor specializate și implicarea lor în îmbunătățirea și monitorizarea politicilor publice este de altfel și una dintre recomandările experților Grupului de lucru ONU către autoritățile publice¹².

Proiectul a inclus și implementarea unui training de cinci zile pentru 60 de persoane din centre și sistemul de social de protecție și din ONG-urile care colaborează cu centrele din cadrul DGASPC Sibiu, precum și replicarea formării în Județul Brașov inclusiv asistență în derularea de activități educative practice cu tinerii din centre, care să pună în aplicare noile cunoștințe și metode de lucru asimilate la curs. Trainerii care au susținut formările sunt formatori acreditați, cu expertiză în prevenirea traficului de persoane, în drepturile omului, iar printre ei se va număra și o expertă britanică cu experiență de lucru cu victime minore ale traficului de persoane. Ulterior activității de formare, proiectul încurajează participanții în derularea unor activități practice, cu implicarea tinerilor, de exemplu scenete, video-uri, colaje etc., pentru a putea susține metode de lucru inovatoare cum ar fi educația de la egal la egal. Proiectul se finalizează prin replicarea activităților de formare și de prevenire în județul Brașov, și diseminarea lecțiilor învățate în cadrul unei conferințe naționale, cu implicarea factorilor de decizie de la nivel județean și național din domeniul protecției copilului.

11 www.barnardos.org.uk/

12 "We therefore encourage the Government to make use of their expertise, support them with adequate funding and infrastructure, and include them in the design, planning and monitoring of all public policies and programmes." - comunicat de presa publicat după vizita de țară din 2020 <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2020/03/romania-government-must-take-further-measures-ensure-equality-women-and>

II. DESCRIEREA PROCESULUI DE EVALUARE A NEVOILOR

În octombrie 2023 echipa de proiect, formată din membri ai Asociației pentru Libertate și Egalitate de Gen (A.L.E.G.) și ai Asociației De Poveste, a intervievat în total 23 de persoane, dintre care 18 persoane angajate în sistemul de protecție: un reprezentant al Consiliului Județean (CJ) Sibiu, un reprezentant al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Sibiu, trei asistenți sociali, un asistent medical, un psiholog, un psihopedagog, nouă educatoare, un educator din centrele de plasament rezidențiale (Centrul de Plasament „Gulliver”, Complexul de servicii „Prichindelul” - Centrul Maternal, Centrul de Plasament Orlat, Centrul de Plasament pentru Copilul cu Dizabilități Turnu Roșu) și din Casa de Tip Familial „Dalia”, 3 voluntare ale Asociației De Poveste și 2 tinere ieșite din sistemul de protecție. Reprezentantul DGASPC, precum și cele două tinere, foste beneficiare ale serviciilor de protecție socială au răspuns în scris la întrebările din ghidul de interviu. Angajații centrelor de plasament, ai casei de tip familial și voluntarele Asociației De Poveste au răspuns întrebărilor verbal, în prezența cel puțin a unui membru al echipei de proiect. În cazul Complexului de servicii „Prichindelul” - Centrul Maternal și Casa de Tip Familial „Dalia”, personalul intervievat a răspuns în grup la întrebări. Intervipurile față în față sau de grup au avut loc în diferite spații ale centrelor rezidențiale: birouri personale, camere de zi ale modulelor centrelor sau săli de mese. Intervipurile nu au fost înregistrate sau filmate. Echipa de proiect a luat notițe individuale pe care apoi le-a consemnat într-un document centralizator, respectând toate normele GDPR- ghid anexat.

III. REZULTATELE EVALUĂRII NEVOILOR

1. Observații generale

- Amploarea și mecanismele traficului de persoane sunt puțin cunoscute de către persoanele intervievate. În formularea răspunsurilor s-a observat tendința respondenților de a divaga, unii recunoscând că nu sunt informați suficient asupra subiectului. Discuțiile și informațiile privind traficul de persoane se fac rar, la nevoie, cu participare redusă.
- Răspunsurile la întrebări conțin termeni vagi, fără a oferi un context, de exemplu, îndrumare, suport, exemple de bune practici, sau se rezumă la evaluarea dihotomică bine/rău
- Au fost necesare întrebări suplimentare pentru a obține răspunsuri pertinente. S-au constatat neconcordanțe între răspunsurile la întrebările complementare: de exemplu, unele dintre persoane au apreciat că băieții și fetele sunt expuși/-e în egală măsură la traficul de persoane, deși la întrebarea despre persoanele cele mai vulnerabile au inclus doar femeile.
- Informațiile despre mecanismul de sesizare, raportare sunt generale, se referă doar la procedurile interne și discuțiile despre acesta creează disconfort.
- Atitudine discriminatorie față de fete în rândul personalului: în răspunsurile unora dintre cei intervievați fiind identificate prejudecăți de gen la adresa fetelor.

2. Provocări identificate pe baza interviurilor derulate în centrele de plasament și căsuțe de tip familial din județul Sibiu

2.1 Aspecte ce țin de practici curente care pot contribui la prevenirea situațiilor de trafic sau dimpotrivă

- Amploarea și mecanismele traficului de persoane, cu excepția metodei loverboy și a promisiunii unui loc de muncă foarte bine plătit, sunt puțin cunoscute.
- Sunt puțin cunoscute semnele, indiciile care pot alerta din timp cu privire la o posibilă situație de trafic sau o situație cu potențial periculos.
- Există o tendință generală de concentrare a eforturilor de prevenire din perspectiva identificării și informării potențialelor victime, nu și în privința potențialilor complici ai rețelelor de trafic (ex. recrutători), care nu de puține ori se regăsesc tot în mediile vulnerabile.
- Stereotipurile de gen nocive legate de masculinitate (de ex. normalizarea comportamentelor dominante la băieți), la fel ca și cele

nocive legate de feminitate (de ex. sexualizarea pronunțată) sunt rareori puse în discuție cu beneficiarii, ci mai degrabă tratate ca inevitabile sau chiar întărite.

- Discuțiile pe subiectul traficului de persoane între personalul din centre și beneficiari sunt rare, se poartă doar în situații excepționale sau dacă apare o nevoie concretă și nu toate/toți educatoarele/educatorii le inițiază. Nu există o obișnuință de a aborda în mod proactiv această temă periodic, ca parte dintr-un efort planificat de prevenire și combatere.
- Activitățile cu beneficiarii pe tema traficului sunt mai degrabă singulare și sporadice, nu sunt reluate periodic, pentru a asigura consolidarea și acumularea de cunoștințe și abilități și pentru a crea efecte benefice pe termen lung.
- Când au loc activități tind să fie organizate în masă, cu grupuri mari de beneficiari, ceea ce descurajează posibilele întrebări și interacțiuni prin care beneficiarii și-ar putea lămurii unele neclarități sau temeri
- Nu există un vocabular adecvat pe această temă. Este nevoie de a învăța expresii/exprimări și cuvinte care să descrie în mod civilizată și respectuos situațiile de vulnerabilitate și abuz.
- Lipsesc instrumentele de evaluare a eficienței intervențiilor și metodelor folosite pentru a aborda în centre subiectul violenței de gen și traficului de persoane. Puținele activități care au loc nu sunt evaluate sub aspectul impactului (ce schimbare au produs în rândul participanților pe termen scurt, mediu și lung), pentru a putea extrage într-un mod participativ propuneri de îmbunătățire.
- În rândul angajaților în centre, ca în tot sistemul de asistență socială, predomină femeile, iar ele se simt de multe ori depășite de nevoile beneficiarilor de sex masculin. Se simte nevoia de a include mai mulți lucrători de sex masculin, în special educatori/asistenți medicali/psihologi bărbați care să lucreze cu băieții din centre. Din cauza normelor de gen, băieții se deschid oricum mai greu în comunicare, cu atât mai mult față de o persoană de sex feminin. Se creează disconfort de ambele părți, personal și beneficiari. Băieții ar discuta mai ușor despre transformări la pubertate, contracepție, dificultăți de relaționare, comportamente dăunătoare, etc. cu specialiști bărbați.
- Este importantă interacțiunea pozitivă și regulată cu psihologul și asistentul social, chiar și în contextul împărțirii pe căsuțe de tip familial, care nu mai permite ca fiecare unitate să aibă în permanență astfel de personal. Acești specialiști trebuie să aibă interacțiuni în mod curent cu beneficiarii, nu doar atunci când sunt probleme sau urgențe, când se întâmplă ceva grav (sarcină, abuz, violență). Intervențiile par să se petreacă cel mai des ca o reacție la ceva negativ ce s-a întâmplat, în loc să fie normalizate ca

ceva firesc și plăcut. În acest fel, psihologul și asistentul social ajung să fie asociați cu situații anormale, cu un element punitiv, ceea ce compromite efectul intervențiilor lor asupra beneficiarilor. De asemenea, psihologul ar trebui să nu se rezume la evaluări, testări, ci să treacă și la activități de prevenire, activități psiho-educative de grup, grupuri de sprijin, sau să apeleze la specialiști din comunitate.

- Informarea și asistența privind contracepția și sănătatea reproducerii sunt lăsate în sarcina asistentei medicale, care nu are pregătirea necesară pentru a comunica eficient pe această temă. Beneficiarii „nu pot primi pastile contraceptive decât în urma unei prescrieri ca tratament medical”, iar „analizele mai scumpe nu se fac”.

2.2. Aspecte ce țin de procedurile de siguranță sau privind sesizările

- Informațiile despre mecanismul de sesizare sunt generale, se referă la procedurile interne și se aplică neunitar. În interviuri nu s-au putut numi entitățile externe care ar fi implicate, cu excepția menționării vizitelor periodice de la DGASPC.
- Actualul mecanism de sesizare a posibilelor situații de trafic descurajează angajatele /angajații de la a raporta astfel de situații: sunt nevoite/nevoiți să își folosească telefoanele personale, au fost supuse/-(ș)i unor situații umilitoare de către Poliție și amenințate/(ș)i cu amenzi, nu sunt informați despre stadiul anchetelor începute în urma unei sesizări făcute, fie ele și interne, în comisiile care se formează în centrul de plasament.
- În câteva centre nu este un telefon fix/mobil al instituției, iar angajații folosesc telefoanele personale atunci când sunt probleme, urgențe. De multe ori sunt sunați cu insistență de către beneficiari/e în timpul liber, lucru care le afectează negativ și relația cu partenerul, dinamica familială, dar și relația cu beneficiarii, producând nemulțumiri ce ar putea fi evitate. Din lipsa unui telefon al instituției, unii membri ai personalului au ajuns să figureze cu contactele lor personale în baza de date a Poliției, fapt care îi nemulțumește, iar pe alții îi descurajează de la a face sesizări.
- Pe rețelele de socializare ale centrelor, respectiv DGASPC Sibiu apar frecvent beneficiari cu fața ușor de identificat, fotografiați în mediul lor. Chiar dacă există un acord scris al beneficiarilor, aceste practici sunt dăunătoare pentru că îi expun pe tineri în fața traficantilor care pot avea acces ușor la imagini și locațiile frecventate de tinerii din centre.

2.3. Alte provocări care exercită influență asupra fenomenului

- Atitudine discriminatorie față de fete: atât în rândul personalului, cât și în rândul beneficiarilor sunt prezente prejudecățile de gen la adresa fetelor. Aceste atitudini creează lipsă de obiectivitate și de șanse egale

la protecție, cimentând toleranța la violență și exploatarea față de fete. Exploatarea lor tinde să fie văzută în afara responsabilității sistemului dacă se consideră că ele „o merită” sau „și-o caută”. Astfel de atitudini pot determina oamenii cu rol în intervenție să depună mai puțin efort de prevenire, de investigare sau de sancționare a faptelor de exploatare și trafic.

- Deși schema de personal este stufoasă, angajații care au de-a face efectiv cu beneficiarii sunt puțini, motiv pentru care și frustrările cresc, pe fondul problemelor de salarizare și de resurse umane (ex. nu își pot lua concediu de odihnă sau în caz de boală pentru că nu are cine să-i înlocuiască). Mulți angajați sunt stresați în ceea ce privește siguranța locului de muncă, nu simt că li se comunică schimbările prin care trece sistemul de protecție a copilului în România, nu le este cerută părerea, unii se gândesc la demisie. Motivația este în consecință scăzută și tendința este de a face strictul necesar, fără a depune eforturi prea mari pentru prevenire și conștientizare sau pentru dezvoltare profesională.

IV. RECOMANDĂRI

A. Recomandări pentru sistemul public județean Sibiu de protecția copilului

1. Elaborarea unui Plan de acțiune județean în domeniul prevenirii

traficului de persoane care să urmeze prevederile Strategiei Naționale și Planului Național de Acțiuni (PNA)¹³ antițrafic precum și altor strategii din domeniul protecției copilului, respectiv includerea în planurile anuale ale DGASPC a unor măsuri de prevenire care să presupună activități bugetate și reluate periodic cu consecvență. Activitățile ar trebui să urmărească să crească nivelul de informare privind amploarea fenomenului, mecanismele și formele traficului, pornind de la studii de caz.

2. Prevenirea traficului de persoane înseamnă și **educație despre relaționare**

sănătoasă, pentru a sprijini tinerii și tinerele să poată distinge comportamentele abuzive, dar și să-și facă o imagine despre cum arată comportamentele pozitive nonviolente, bazate pe **respect reciproc** și **consimțământ**. De multe ori, adulții evită discuțiile despre relații pentru „a nu le da idei” tinerilor. Neavând nici modele familiale pozitive, efectul nociv al acestei abordări bazată pe evitare este înțelegerea deficitară printre tineri despre cum ar trebui să decurgă o relație bună, care sunt semnele timpurii ale abuzului la care să fie atenți și nici ce pot face când sunt martorii sau victimele unui abuz. În acest sens, activitățile ar trebui:

- să demonteze sexismul, rasismul și alte forme de discriminare, abordând stereotipurile nocive despre feminitate și masculinitate, dar și prejudecățile despre romi, persoane cu dizabilități etc. și să promoveze respectul față de orice ființă umană.
- Pe toate aceste teme e important să formăm la tineri abilități de gândire critică și de dezbatere, nu doar să le spunem ce să nu facă.
- să creeze un mediu în care tinerele și tinerii să se simtă în siguranță și confortabil să vorbească despre relațiile lor, fiind necesară o atitudine neutră, incluzivă, fără prejudecăți din partea personalului
- crearea unui mediu în care personalul să se simtă confortabil, apreciat și abilitat să vorbească cu tinerii despre relații, consimțământ, exploatare,

¹³ UNICEF, Garantarea siguranței copiilor. Informații și documente utile, <https://www.unicef.org/romania/ro/documents/garantarea-siguranței-copiilor>; FONPC, Politica FONPC privind garanția siguranței și protecția împotriva hărțuirii, exploatării și abuzului sexual și a abuzului asupra unei persoane, special asupra copiilor (PHSEA & CA), <https://fonpc.ro/politica-safeguarding-phsea-ca/>

folosind o atitudine neutră, incluzivă, fără a judeca - unde conversațiile de această natură devin „normale/naturale” și „de zi cu zi”;

- sunt necesare informări, discuții și clarificări reluate cu regularitate, nu doar în situații de criză/la nevoie, legate de amploarea și mecanismele de raportare a traficului de persoane pentru a fi cât mai bine (re)cunoscute de către personalul din sistemul de protecție, mai ales având în vedere schimbările frecvente;
- să le permită tinerilor să identifice semnele unei relații care nu funcționează prin exemple concrete, pornind de la studii de caz (din instanță);
- să formeze competențe de identificare a emoțiilor și descrierea stărilor fizice și psihice;
- să le formeze educatoarelor/-orilor, voluntarelor/-orilor competențe de comunicare asertivă și non-violentă, fără prejudecăți;
- să faciliteze interacțiunea, schimbul de opinii și experiențe în grupuri nu foarte mari (15 pers.), urmate de posibilitatea unor întrevederi individuale; Atunci când avem un nou venit în grupul de tineri (în centru sau la clasă), e important să creăm oportunitatea de conectare și integrare prin jocuri de cunoaștere reciprocă, conversații prietenoase și să oferim noi înșine un model de relaționare umană de la egal la egal.
- să includă elemente atractive din punct de vedere vizual și auditiv (imagini, filmulețe, muzică etc.); Învățarea experiențială (de exemplu prin conceperea unei scenete/ piese de teatru forum, a unui cântec, prin exerciții de imaginație - ce ai sfătui-o pe prietena ta dacă...) are mult mai mare impact asupra unor tineri decât asistarea pasivă la o prelegere.

3. Reinstituirea întâlnirilor Grupului Interinstituțional de Lucru Antitrafic

Reinstituirea întâlnirilor Grupului Interinstituțional de Lucru pentru realizarea cooperării în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane constituite la nivelul Instituției Prefectului în județul Sibiu și invitarea sistematică a tuturor actorilor cu competențe în domeniu, atât instituții publice, cât și ONG-uri antitrafic.

4. Mecanism de cooperare între instituții în vederea instrumentării cazurilor

Crearea și implementarea susținută a unui mecanism de cooperare și colaborare între instituțiile relevante (DGASPC, ANITP, Instituția Prefectului, BCCO) referitor la instrumentarea și asistarea cazurilor de trafic de minori, trafic de persoane și

pornografie infantilă.

5. Sesiuni de instruire a personalului din DGASPC

- Organizarea cu consecvență, în parteneriat cu organizații antitrafic specializate, de sesiuni de instruire a personalului (inclusiv a voluntarilor) care intră în contact cu tinerii instituționalizați în vederea prevenirii traficului de persoane, dar și a detectării potențialelor victime și raportării cazurilor către organele abilitate. Sesiunile de instruire privind detectarea victimelor traficului de persoane trebuie să includă cu necesitate indicatori operaționali care să permită personalului să identifice în mod proactiv victimele traficului de persoane și să le îndrume către structuri specializate care le pot sprijini înainte de identificarea lor oficială.
- De asemenea, este necesară instruirea personalului referitor la Mecanismul Național de Identificare și Referire a victimelor traficului de persoane și rolul personalului în implementarea lui și crearea de proceduri specifice pentru aplicarea MNIR în cadrul instituției.
- Pentru a ușura perioada de transformări sistemice și a reduce anxietatea în rândul angajaților și beneficiarilor, ar trebui organizate sesiuni de informare unde să poată fi adresate întrebări și nelămuriri, fără consecințe negative pentru cei care le ridică. Atunci când există un exemplu de reușită în trecerea la modelul de tip familial, să fie prezentat și să se permită schimbul organizat de impresii între angajați (ceea ce ar reduce tendința spre împrăștiere de zvonuri și informații false).
- Sesiuni de instruire legate de auto-îngrijire, îngrijirea centrată pe traumă și trauma vicariantă.

6. Sesiuni de informare și conștientizare a copiilor și tinerilor

Organizarea cu consecvență, în parteneriat cu organizații antitrafic specializate, de sesiuni de informare și conștientizare a copiilor și tinerilor cu măsură de protecție referitor la:

- Ce este traficul de persoane și tipurile de exploatare;
- Ce sunt abuzul și exploatarea minorilor prin intermediul internetului și al rețelelor sociale (pornografia infantilă);
- Profilul unui traficant și cum poate fi recunoscut acesta;
- Indicatorii traficului (în vederea capacității de autoidentificare într-un caz de trafic de persoane sau exploatare);
- Un plan de siguranță/prevenire a situațiilor riscante;
- Mecanisme de raportare.

7. Implementarea unui mecanism de verificare și evaluare a părților terțe

Verificarea tuturor persoanelor care nu au legătură cu sistemul de protecție (care nu au contract de muncă, de voluntariat sau de prestare servicii cu entități active în asistența socială) care intră în contact cu tinerii instituționalizați prin solicitarea certificatului de integritate comportamentală și, în cazul celor care au interacțiuni pe termen lung, a unei evaluări psihologice. Limitarea interacțiunii acestora cu beneficiarii la timpul petrecut împreună (fără schimb de numere de telefon, conturi de rețele sociale, adrese de mail etc.). Inclusiv semnarea unui contract în scopul prevenirii abuzului și exploatării sexuale, sau includerii în contractul de voluntariat/ prestări servicii o clauză pentru prevenirea abuzului și exploatării sexuale.

8. Îmbunătățirea mecanismului de sesizare a neregulilor,

Crearea de proceduri mai clare și transparente pentru toată lumea (personal și beneficiari), care să permită protejarea celor care raportează suspiciuni și contribuie la identificarea timpurie a unor situații periculoase. De respectat principiile de bază în ceea ce privește salvagardarea/garantarea siguranței minorilor și PHEAS¹⁴. Mecanismul trebuie să includă:

- Crearea unei politici de protecție a celor care raportează suspiciuni (whistleblower policy) care să fie semnată de întregul personal și de către toți beneficiarii;
- Proceduri interne de raportare a abuzului și exploatării sexuale (PHEAS) - Inclusiv crearea unui poster explicativ cu tipuri de nereguli/abuzuri și numere de contacte utile unde beneficiarii pot suna/trimitte mesaj pentru a raporta o neregulă/un abuz. Posterul trebuie afișat într-un loc vizibil și accesibil;
- Stabilirea unei persoane de contact cu rol de Salvagardare/PHEAS, responsabil de garantarea siguranței, la care beneficiarii pot raporta un abuz;
- Stabilirea unei persoane de contact din afara instituției la care ofițerul de safeguarding poate raporta orice abuz sexual;

¹⁴ UNICEF, Garantarea siguranței copiilor. Informații și documente utile, <https://www.unicef.org/romania/ro/documents/garantarea-siguranței-copiilor>; FONPC, Politica FONPC privind garanția siguranței și protecția împotriva hărțuirii, exploatării și abuzului sexual și a abuzului asupra unei persoane, special asupra copiilor (PHSEA & CA), <https://fonpc.ro/politica-safeguarding-phsea-ca/>

- Sesiuni de instruire a personalului și a beneficiarilor în legătură cu implementarea mecanismului de sesizare nereguli.

9. Identificarea proactivă

Stabilirea de echipe de outreach care merg către Centre și scanează indicatorii de trafic de persoane, iar apoi dispun măsuri de prevenire și suport pentru persoanele la risc.

10. Crearea unei baze de date cu resurse informative specializate

Membrilor personalului dar și beneficiarilor din centre le-ar fi utilă o listă cu resurse informative specializate la care să apeleze atunci când planifică activitățile:

- Emisiuni TV
- Canale și pagini de pe rețelele de socializare
- Reviste, bloguri și articole
- Cărți, pliante, piante
- Filme tematice
- Podcasturi

• O resursă utilă pentru personalul care lucrează cu tinerii instituționalizați este Ghidul: Mechanism Național de Identificare și Referire a victimelor traficului de persoane pentru actorii din comunitate

• Resursă utilă pentru derularea de activități de prevenire în rândul tinerilor instituționalizați: Pachetul Educațional de Prevenire a Traficului de persoane, a abuzului și exploatării sexuale online a copiilor, creat de Asociația eLiberare și aprobat de Ministerul Educației. Pachetul conține un Ghid al profesorului și doua instrumente specific concepute pentru grupurile vulnerabile: un plan de lecție și o prezentare Powerpoint¹⁵.

11. Crearea unei baze de date cu contacte utile (inventarierea serviciilor specializate și de suport).

Bază de date cu resurse locale (ONGuri, specialiști) care să fie accesată de angajați pentru a organiza diverse evenimente tematice cu invitați, activități de formare etc. și pentru a referi potențialele victime ale traficului și exploatării sexuale către servicii specializate.

¹⁵ Materialele conțin informații precum: descrierea metodei loverboy, care este cea mai utilizată tactică de către traficanți în România pentru a recruta victimele în scopul exploatării sexuale, zece studii de caz prin care elevii au ocazia să analizeze diferite situații și să aplice soluțiile și un plan de siguranță compus din câteva obiceiuri bune pe care copiii le pot adopta și aplica pentru a minimiza vulnerabilitățile și a preveni situațiile de risc.

12. Îmbunătățirea accesului la educație sexuală și sănătatea reproducerii

Pentru sănătatea reproducerii (prevenirea sarcinilor de adăugat nedorite, a infecțiilor cu transmitere sexuală) recomandăm o mai apropiată colaborare cu centrele de planning familial și medici de specialitate din județ, inclusiv intermedierea de consultații, discuții individuale.

13. Asigurarea unui echilibru de gen în schema de personal

În special printre angajații care interacționează direct cu beneficiarii, astfel încât băieții și fetele să poată aborda aspecte sensibile în mod confortabil cu specialiști de același sex. În plus, formările pe tema egalității de gen permit angajaților să poată contribui la combaterea sexismului și descurajarea stereotipurilor nocive care cresc șansele de exploatare și trafic de persoane.

14. Limite profesionale și sănătoase în lucrul cu beneficiari.

De adoptat în mod participativ reguli noi în conformitate cu standardele actuale de protecție și prevenire a abuzurilor, care să se facă cunoscute și să fie urmărită aplicarea lor de către persoane responsabilizate și special formate pe această temă (fără a face nici exces de zel și exagerări în direcția opusă).

15. Asigurarea unei interacțiuni constante între beneficiari și specialiști

În special cu asistenții sociali și psihologii pentru a le permite acestora să înceapă să construiască relații mai pozitive și de încredere.

16. Procedură clară privind utilizarea imaginii beneficiarilor

În spațiul public (rețele de socializare, website, evenimente de caritate etc.) conforme cu normele GDPR.

17. Prevenirea timpurie a traficului de persoane prin oportunități de învățare, dezvoltare a abilităților și de integrare pe piața muncii

Următoarele măsuri au ca scop crearea timpurie și sustenabilă a unui mediu de învățare și dezvoltare a abilităților în vederea sporirii șanselor de integrare pe piața muncii a tinerilor cu măsură de protecție. Astfel de mediu și oportunități sunt absolut necesare pentru a oferi acestor tineri o alegere reală și pentru a evita vulnerabilitățile care îi împing să ajungă victime ale exploatării sexuale, ale exploatării prin muncă sau prin cerșetorie. Acești copii și tineri, majoritatea

cu vulnerabilități complexe, devin adesea victime ale traficului din lipsa unor alternative și șanse reale de a-și asigura existența. Următoarele măsuri pot fi implementate în parteneriat cu alte instituții publice (ME, MMSS) și organizații ale societății civile, pe baza de voluntariat și nu numai:

- Dezvoltarea de acțiuni de reducere a abandonului școlar în rândul copiilor și tinerilor din sistemul de protecție, cu rol în prevenirea vulnerabilităților care îi expun ulterior riscului de traficare. Acțiuni precum: mentorat și consiliere; programe de tutorat pentru copiii/tinerii care întâmpină dificultăți în învățare; programe de dezvoltare personală care dezvoltă abilitățile socio-emoționale și de reziliență ale copiilor și tinerilor; dezvoltarea de programe de integrare școlară pentru copiii cu nevoi speciale; consiliere vocațională pentru copii/tineri pentru a-i ajuta să-și stabilească obiectivele de carieră;
- Crearea de programe de mentorat sau de îndrumare școlară în vederea absolvirii cu succes a evaluărilor naționale. Aceste programe au scopul de a sprijini succesul școlar al copiilor și de a le oferi resurse suplimentare în procesul de învățare, care să le mărească reușitele școlare și mai ales șansele de a promova la examenele de absolvire (în special examenele de capacitate și de bacalaureat, care le determină șansele de angajare pe viitor);
- Crearea de parteneriate cu furnizori de cursuri specializate și formare vocațională și profesională în diferite domenii, inclusiv cursuri pentru dezvoltarea diferitelor competențe pe calculator, în vederea furnizării de oportunități educative în funcție de abilitățile și preferințele copiilor și tinerilor cu măsură de protecție (ex: asistență medicală, gastronomie, construcții, mecanică, antreprenoriat, management, educație financiară, instalații, hairstyling, cosmetică, manichiură, croitorie, asistență în domeniul hotelier și ospitalier, tehnologie și IT etc.);
- Crearea de parteneriate cu întreprinderi, microîntreprinderi, întreprinderi sociale și parteneriate public-privat în vederea creării de programe de ocupare a forței de muncă sprijinite de stat, pentru facilitarea unor oportunități de muncă adecvate pentru tinerii cu măsură de protecție care ajung la vârsta la care trebuie să părăsească sistemul de protecție;

B. Recomandări pentru ONG-uri și alți actori din mediul privat

1. Verificarea voluntarilor sau a persoanelor care intră în contact cu tinerii instituționalizați prin solicitarea certificatului de integritate comportamentală și, în cazul celor care au interacțiuni pe termen lung, a unei **evaluări psihologice**.

2. Limitarea interacțiunii cu copiii și tinerii la timpul petrecut împreună (fără schimb de numere de telefon, conturi de rețele sociale, adrese de mail etc.).

3. Protejarea identității prin evitarea publicării pozelor și a filmărilor în care copiii și tinerii pot fi identificați.

4. Respectarea confidențialității informațiilor pe care tinerii le împărtășesc. Discuțiile despre beneficiari cu terțe persoane, când este cazul, să evite oferirea de informații specifice despre cei în cauză.

5. Îmbunătățirea mecanismului de sesizare a neregulilor, cu proceduri mai clare pentru toată lumea și transparente, care să permită protejarea celor care raportează suspiciuni și contribuie la identificarea timpurie a unor situații periculoase.

- Sesiuni de instruire a persoanelor terțe în legătură cu implementarea mecanismului de sesizare nereguli.
- Materiale PHEAS - Inclusiv crearea unui afiș explicativ cu tipuri de nereguli/abuzuri și numere de contacte utile unde beneficiarii pot suna/ trimite mesaj pentru a raporta o ne regulin/un abuz. Afișul poate fi expus într-un loc vizibil și accesibil.
- Stabilirea unei persoane de contact cu rol de Safeguarding/PHEAS, la care beneficiarii pot raporta. Principiul de baza: confidențialitatea.
- Asigurarea accesului regulat la formare continuă pentru a se garanta că personalul se menține calificat în ceea ce privește recunoașterea traficului de persoane și reacția la acesta.

6. Asigurarea unui echilibru de gen în schema de personal mai ales printre voluntarii, voluntarele sau angajații și angajatele care interacționează direct cu beneficiarii, astfel încât băieții și fetele să poată aborda aspecte de

interes, în mod confortabil, cu persoane de același sex. În plus, formările pe tema egalității de gen permit angajaților să poată contribui la combaterea sexismului și descurajarea stereotipurilor nocive care cresc șansele de exploatare și trafic de persoane.

Pentru a ușura perioada de schimbare sistemică și pentru a reduce anxietatea angajaților și a beneficiarilor, ar trebui organizate sesiuni de informare în cadrul cărora să se poată pune întrebări și să se exprime îngrijorări fără consecințe negative pentru cei care le ridică. În cazul în care există un exemplu de succes al trecerii la modelul familial, acesta ar trebui prezentat și ar trebui să permită un schimb organizat de opinii între angajați (ceea ce ar reduce tendința de a răspândi zvonuri și informații false).

7. Crearea unei baze de date cu **resurse locale** (ONGuri, specialiștii) care să fie accesată de voluntari/voluntare, personalul din centre pentru a participa la diverse evenimente tematice și activități de formare a competențelor necesare **prevenirii** traficului de persoane în centrele rezidențiale și casele de tip familial.

ANEXE

ANEXA 1

GHID DE INTERVIU PRIVIND PREVENIREA EFICACE A EXPLOATĂRII ȘI TRAFICULUI DE PERSOANE

I. Întrebări pentru factori de decizie, manageri caz

1. Cum arată problema traficului de persoane?
2. Care sunt principalele forme de trafic și cum sunt recrutate victimele?
3. Cine sunt cele mai vulnerabile persoane la a fi traficate?
4. Care credeți că sunt cauzele pentru care cineva devine o persoană traficată? Ce o face vulnerabilă?
5. Dați exemple de pericole la care sunt expuse fetele? Dar băieții?
6. Cine credeți că ar putea fi traficanții?
7. Care sunt nevoile tinerilor din centre privind siguranța, protecția împotriva exploatării?
8. Numiți câteva acțiuni concrete care se fac pentru prevenirea exploatării și traficului.
9. Au existat situații de tineri din sistem care au devenit victime? Dar traficanți? Care este procedura în astfel de cazuri?
10. Ce considerați că ar trebui îmbunătățit cu prioritate pentru o prevenire mai bună (de ordonat în funcție de importanță, 1 cel mai important, 10 cel la puțin important):
 - cunoștințele educatorilor, managerilor de caz sau ale altor angajați
 - nivelul de implicare al angajaților
 - metodele de lucru
 - timpul alocat prevenirii
 - gestionarea mai eficace a cazurilor de trafic atunci când apar
 - susținerea de la nivelul conducerii pentru acțiunile de prevenire
 - atitudinile angajaților din centre față de tineri
 - atitudinile tinerilor unii față de alții
 - atitudinile tinerilor față de angajații centrului
 - Colaborarea activă cu comunitatea în această direcție (informare, parteneriate, mese rotunde)
 - altele?

II. Întrebări pentru personal din Centre de plasament (educatori, psihologi, asistenți medicali etc.)

1. Ce știți despre problematica traficului de persoane?
2. Care sunt principalele forme de trafic de care ai auzit?
3. Cum sunt recrutate victimele?
4. Cine sunt cele mai vulnerabile persoane la a fi traficate?
5. Cine credeți că sunt traficanții?
6. Care credeți că sunt cauzele pentru care cineva devine o persoană traficată? Ce o face vulnerabilă? Dați exemple de pericole la care sunt expuse fetele? dar băieții?
7. Care sunt nevoile tinerilor din centre privind siguranța, protecția împotriva exploatării?
8. Numiți câteva acțiuni concrete pe care le faceți în mod regulat pentru prevenirea exploatării.
9. Cât de des și în ce contexte discutați despre subiecte precum:
 - relații sănătoase vs abuzive,
 - valori personale,
 - consimțământ,
 - confidențialitate,

- limite personale,
 - spațiu personal,
 - Atingeri corporale,
 - secrete bune/rele, etc.
10. Abordați aceste subiecte?
 11. Da sau Nu. Care este motivul?
 12. Ați lucrat vreodată cu tineri care au devenit victime? Dar traficanți? De ce fel de sprijin aveți nevoie din partea instituției în astfel de cazuri?
 13. Ce considerați că ar trebui îmbunătățit cu prioritate pentru o prevenire mai bună (de numerotat în ordinea importanței 1 cel mai important 9 cel mai puțin important):
 - cunoștințele educatorilor, managerilor de caz sau ale altor angajați
 - nivelul de implicare al angajaților
 - metodele de lucru
 - timpul alocat prevenirii
 - gestionarea mai eficace a cazurilor de trafic atunci când apar
 - susținerea de la nivelul conducerii pentru acțiunile de prevenire
 - atitudinile angajaților din centre față de tineri
 - atitudinile tinerilor unii față de alții
 - atitudinile tinerilor față de angajații centrului
 - altele?

III. Întrebări pentru tineri&tinere care au părăsit sistemul de protecție Ce înțelege prin trafic de persoane?

1. Cunoști persoane care au fost în pericol în legătură cu traficul de persoane?
2. Cum și de ce ajunge cineva să fie traficat/ă?
3. Cum ai descrie viața în centrul de plasament din punct de vedere al siguranței/riscurilor?
4. Referitor la traficul de persoane la ce fel de semne de alarmă ar trebui acordată atenție?
5. În perioada în care ai locuit în centru în ce contexte ai discutat despre subiecte precum:
6. relații sănătoase vs abuzive
 - trafic de persoane
 - valori personale
 - consimțământ
 - confidențialitate
 - limite personale
 - spațiu personal
 - atingeri corporale
 - secrete bune/rele, etc.
7. Ce ai învățat din trecut? Ce ai schimba? Ce sfat ai da unui tânăr/unei tinere care e acum în centru?

ANEXA 2

Instrumente de lucru ale specialistului în relație cu victima traficului de persoane

F1. Formular de notificare privind victima potențială a traficului de persoane/ minori

Date personale ale victimei potențiale a traficului de persoane

Nume: Prenume: De asemenea cunoscut și ca: Data nașterii: / / / Vârsta declarată: Sex:
Naționalitatea: Statutul de imigrare (dacă este cunoscut):

Pentru cetățeni străini

Alte mijloace de comunicare necesare (de exemplu, limbajul semnelor):

Datele de contact ale persoanei care face notificarea

Nume și prenume:
Denumirea funcției: Organizație/ Instituție:
..... Unitate sau zonă
Telefon: Mobil:
E-mail:
Semnătură: Data: / /

Consimțământul victimei potențiale

(Victima potențială/părinte/reprezentant legal victimă potențială (în cazul minorilor) trebuie să înțeleagă rolul MNIR prin explicarea clară a acestuia și trebuie să semneze formularul pentru a-și da consimțământul în vederea implementării măsurilor specifice. Trebuie să se sublinieze, de asemenea, că, deoarece sunt victime ale infracțiunii, instituția/ organizația la care va fi transmisă notificarea va transmite formularul poliției. Acest fapt nu înseamnă că persoana este obligată să participe în procesul penal.)

Sunt de acord ca formularul de notificare, inclusiv numele și data nașterii, să fie transmise la
..... pentru a ajuta la identificarea mea și în procesul de luare a deciziilor.

Semnătura: Data: / /

Detalii generale ale întâlnirii, primului contact cu victima potențială a traficului de persoane

Data primului contact: / /

Locația primului contact:.....

Ați raportat cazul poliției?

Da

Nu

primul contact a fost realizat prin intermediul poliției

Localitatea și județul în care credeți că a avut loc traficul de persoane

.....

Forma de exploatare suspectată:

furnizarea de servicii sexuale servitute domestică

muncă forțată sau obligatorie

comiterea de infracțiuni de către victimă

cerșetorie necunoscut

Altele (Vă rugăm, precizați).....

Indici generale de trafic de persoane (marcați tot ce se aplică și adăugați oricare dintre cele enumerate sub "altele" - aceasta nu este o listă exhaustivă.)

Bifați toate casetele relevante:

Lipsa încrederii în autorități

Exprimarea fricii sau anxietății

Semne ale traumei psihologice (inclusiv tulburări de stres post-traumatic)

- Persoana acționează ca și cum ar fi instruită de o altă persoană
- Semne ale unui abuz fizic ca urmare a exercitării unor măsuri de control
- Dovada controlului asupra mișcării, fie ca persoană, fie ca grup
- Găsită sau conectată la un tip de locație care ar putea fi utilizată pentru exploatare Limitarea sau restricționarea libertății de mișcare la locul de muncă sau într-o anumită zonă Pașaportul sau documentele de identitate deținute de altcineva
- Privarea accesului la asistență medicală
- Contact social limitat / izolare
- Contact limitat cu familia
- Semne de abuz de vulnerabilitate
- Utilizarea abuzivă a substanțelor psihotrope
- Persoană intimidată sau forțată să presteze servicii
- Nu cunoaște adresa de domiciliu sau a locului de muncă
- Percepție eronată privind îndatorarea/datorii fictive
- Bani deduși din salariu pentru alimente sau cazare
- Amenințarea de a fi predată autorităților
- Amenințări la adresa persoanei sau a membrilor familiei acesteia
- Acces limitat la facilități de baie sau igienă
- Se autoidentifică ca victimă
- Oricare alt indicator:.....Vă rugăm, precizați

Pentru victimele minore, se va ține cont și de alte posibile indicii:

- Afișează semne de neglijare fizică - îngrijire de bază, malnutriție, lipsă de atenție la nevoile de sănătate Afișează semne de neglijare emoțională
- Social izolat - lipsa de relații pozitive, semnificative în viața copilului
- Concentrare sau memorie slabă; comportament irascibil/ nesociabil / agresiv
- Psihologice - indicații de traume sau anestezie emoțională
- Expune siguranță de sine, maturitate și încrederea în sine neașteptate pentru un copil de o asemenea vârstă
- Imagine de sine redusă, stima de sine scăzută, comportament de autovătămare, inclusiv tăiere, supradozaj, tulburare de alimentație, promiscuitate
- Activitate sexuală sub 16 ani
- Nu este înregistrat la un medic de familie sau nu a beneficiat de îngrijire medicală
- Nu este înscris la o instituție de învățământ sau absentează nejustificat
- Are bani, haine scumpe, telefoane mobile sau alte bunuri fără explicații plauzibile cu privire la proveniența acestora¹

RESURSE UTILE

(EN) Strategia UK privind sclavia modernă - https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5a7e460340f0b6230268a4b1/Modern_Slavery_Strategy_FINAL_DEC2015.pdf

(EN) Politica de protecție a copiilor a organizației Barnardo's (ONG): <https://inside.barnardos.org.uk/sites/default/files/uploads/Safeguarding%20%26%20Protecting%20Children%20Policy%20and%20Procedure.pdf>

(EN) Codul de practică profesională pentru asistenții sociali (Țara Galilor): <https://socialcare.wales/cms-assets/documents/Code-of-Professional-Practice-for-Social-Care-web-version.pdf>

(EN) Ghid practic pentru lucrătorii din domeniul îngrijirii copiilor în centre rezidențiale (Țara Galilor)- <https://socialcare.wales/cms-assets/documents/Practice-guidance-residential-child-care-workers.pdf>

(EN) Standarde profesionale în domeniul asistenței sociale, utilizarea tehnologiei - <https://www.socialworkengland.org.uk/standards/professional-standards/>

(EN) Ghidul Foster Carers Handbook (cartea adulților care sprijină copiii găzduiți de stat, în cadrul unei case de tip familial): <https://birminghamfch.trixonline.co.uk/>

(EN) Ghidul privind utilizarea telefoanelor personale cu beneficiarii, împărtășirea detaliilor personale și a contactelor în afara orelor de lucru - <https://socialcare.wales/resources-guidance/improving-care-and-support/children-who-are-looked-after/professional-boundaries-with-children-living-in-residential-child-care#:~:text=When%20it%E2%80%99s%20appropriate%20to%20give%20some%20physical%20contact,other%20than%20friendly%2C%20appropriate%20adult%20%E2%80%93%20child%20support>

(EN) Ghidul reglementărilor privind casele pentru copii, inclusiv standardele de calitate (Guvernul britanic/ Departamentul pentru Educație): https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5a7f1b54ed915d74e33f45f0/Guide_to_Children_s_Home_Standards_inc_quality_standards_Version_1.17_FINAL.pdf

Posibile indicii ale unor situații de trafic de persoane, pe tipuri de exploatare <https://www.stopthetraffik.org/what-is-human-trafficking/spot-the-signs/>

(EN) OSCE- Mecanism de referire național (2022), mecanisme instituționale care ajută statele să identifice victimele traficului de persoane și să asigure protecția acestora. Manualul oferă un model de orientare pe care statele OSCE îl pot adapta și aplica în cadrul propriilor sisteme pentru a asigura standarde înalte de proiectare și implementare https://www.osce.org/files/f/documents/f/5/510551_2.pdf

(RO) Asociația eliberare - resurse: <https://www.eliberare.com/blog/>

(RO) Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane- ANITP: <https://anitp.mai.gov.ro/>

CONTACTE UTILE

NUMĂR URGENȚE: 112

NUMĂR URGENȚE COMUNICARE SMS PENTRU:

PERSOANE CU DEFICIENȚE DE AUZ: 113

NUMĂR ABUZ ASUPRA COPIILOR: 119

**TEVERDE ANITP, PUNCT CENTRAL DE NOTIFICARE CAZ
TRAFIC- 0800 800 678**

**TEVERDE ANES, SITUAȚII DE VIOLENȚĂ DOMESTICĂ,
TRAFIC DE PERSOANE: - 0800 500 333**

OIM, ROMÂNIA: +40 212 103 050

ELIBERARE, +40 757 749 845

**FORMULAR DE NOTIFICARE PRIVIND VICTIMA
POTENȚIALĂ A TRAFICULUI DE PERSOANE**

<https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2023/01/ANEXA-2-10.pdf>

